

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ
БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
Қ. ЖУБАНОВ АТЫНДАҒЫ АҚТӨБЕ Өңірлік
УНИВЕРСИТЕТІ

«Бекітемін»
Қабылдау комиссиясының төрағасы
_____ Қарабасова Л.Ч.
« ____ » _____ 2024 ж.

В092 «Тынығу» білім бағдарламасының тобы бойынша
шығармашылық емтихан
БАҒДАРЛАМАСЫ

Ақтөбе, 2024 жыл

В092 «Тынығу» білім бағдарламасының тобы бойынша шығармашылық емтихан бағдарламасы «Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламасына білім алушыларды қабылдау ережесіне» сәйкес құрастырылған.

Құрастырушылар:

1. Кафедра меңгерушісі. «Музыка және хореография»,
Магистр Алиева А.К.
2. «Музыка және хореография» кафедрасының оқытушысы,
магистр Мухтарова С. К.
3. «Музыка және хореография» кафедрасының оқытушысы
Абдисадыкова А. Б.

Музыка және хореография кафедрасының отырысында қарастырылып бекітілді
Хаттама № 8, «27» 03 2024 ж.

Кафедра меңгерушісі Алиева А.К.

Бағдарлама Кәсіби-шығармашылық факультетінің әдістемелік кеңесінде талқыланды
Хаттама № 7, «28» 03 2024 ж.

Әдістемелік кеңес төрағасы Тілеужанова Р.А.

ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА

Үлгі қағидаларына сәйкес оқуға қабылдау білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдары жоғары білім (білім және ғылым министрінің Республикасының 2018 жылғы 31 қазандағы № 600 2018 жылғы 31 қаңтардағы № 342 бұйрығы) шығармашылық емтихандардың нәтижелері.

Инклюзивті білім берудің ерекшеліктері оны ҚР Конституциясына сәйкес ҚР – да іске асыру (30 бап), еліміздің барлық азаматтары мемлекеттік мекемелерде, сондай – ақ жоғары оқу орындарында конкурстық негізде тегін орта білім алуға құқылы. Инклюзивті білім беру бағдарламасы бойынша Тиісті үлгідегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары ҚР БҒМ 2028 жылғы 30 қазандағы № 595 бұйрығы (24.12.2020 ж өзгерістер мен толықтырулармен);

Шығармашылық емтиханның мақсаты талапкер таңдаған мамандыққа шығармашылық даралығы мен қабілеттерін анықтау, музыка деңгейін тексеру.

Білім беру бағдарламасы бойынша шығармашылық емтихандардың бағдарламасы «Мәдени – тынығу жұмысы» мектеп курсы (дайындығы бар адамдар үшін) негізделген.

ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАН ӨТКІЗУ ТӘРТІБІ

1.1 Шығармашылық дайындықты талап ететін мамандықтарға түсуші тұлғалар университеттің қабылдау комиссиясы өткізетін шығармашылық емтихандарды тапсырады.

1.2 Шығармашылық емтихан тапсыру үшін түсушілердің өтініштерін қабылдау 20 маусымнан 07 шілдеге дейін мына мекен-жай бойынша жүзеге асырылады:

Ә. Молдағұлова көшесі 34.

1.3 Шығармашылық емтихан күнтізбелік жылдың 08-15 шілде аралығында өткізіледі.

- Ақылы бөлімге түсу үшін талапкерлердің өтініштерін қабылдау 05 тамыздан 10 тамызға дейін жүргізіледі.

- Ақылы бөлімге шығармашылық емтихан 2024 жылдың 12-15 тамыз аралығында өткізіледі.

1.4 Жалпы орта, техникалық және кәсіптік немесе орта білімнен кейінгі білімі туралы құжаттары бар, шығармашылық дайындықты талап ететін жоғары білімнің білім беру бағдарламалары тобына түсетін тұлғалар екі шығармашылық емтихан тапсырады.

1.5 Жоғары білім берудің қысқартылған мерзімін қарастыратын, кадрларды даярлаудың ұқсас бағыттары бойынша шығармашылық дайындықты талап ететін жоғары білім берудің бағдарламалары тобына түсетін тұлғалар бір шығармашылық емтихан тапсырады.

1.6 Жалпы орта немесе техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім туралы құжаттары бар оқуға түсушілер үшін шығармашылық емтихандар 45 балдық жүйе бойынша бағаланады.

1.7 Шығармашылық дайындықты талап ететін жоғары білімнің білім беру бағдарламалары бойынша оқуға түсушілер шығармашылық емтихандарды тапсыру үшін университеттің қабылдау комиссиясына келесі құжаттарды тапсырады.

1) жалпы орта немесе техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім туралы құжат (түпнұсқа);

2) өлшемі 3 ^ 4 сантиметр 2 фотосурет;

3) жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесі;

4) ҰБТ сертификаты (бар болса)

1.8 Шығармашылық емтихандар бейне және (немесе) аудио жазбамен жабдықталған аудиторияларда өткізіледі.

1.9 Аудиторияға кірушілерге шығармашылық емтихандарды өткізуге рұқсат беру рұқсаттама мен жеке басын куәландыратын құжатты көрсеткен кезде жүзеге асырылады.

1.10 Шығармашылық емтихан басталғанға дейін оқуға түсушілерге емтихан материалдары беріледі және титулдық парақтарды ресімдеуге қойылатын тәртіп түсіндіріледі, сондай-ақ емтихандардың басталу және аяқталу уақыты, нәтижелерді жариялау уақыты мен орны және апелляцияға өтініш беру рәсімі көрсетіледі.

1.11 Шығармашылық емтиханды өткізу қорытындысы бағалар ведомосімен, комиссия хаттамасымен еркін түрде рәсімделеді және нәтижелерді жариялау үшін қабылдау комиссиясының жауапты хатшысына (оның орынбасарына) беріледі. Комиссия хаттамасына комиссияның төрағасы және қатысып отырған барлық мүшелері қол қояды.

1.12 Шығармашылық емтиханның нәтижелерін қабылдау комиссиясы емтихан өтетін күні жариялайды.

В092 – «ТЫНЫҒУ» БІЛІМ БАҒДАРЛАМАЛАРЫНЫҢ ТОБЫ БОЙЫНША ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАНДАРДЫҢ ТАЛАПТАРЫ

Аталған білім беру бойынша екі шығармашылық емтихан өткізіледі:

1. Орындаушылық шеберлігі, деңгейі;

2. Жалпы мәдениет, өнер қабілетінің деңгейі.

Инклюзивті (ерекше) талапкер шығармашылық емтихан барысында жалпы орта білім беретін мектептен келген жағдайда өзінің қалаған аспабымен 2 шығарма немесе 2 көңіл күйде вокалдық ән айтуына болады. Арнайы орта біліммен келегін жағдайда 2 шығарма орындау – конттеланный (әуенді) және тез екпіндегі.

Бірінші шығармашылық емтихан «Орындаушылық шеберлігі»

Емтиханның мақсаты: талапкерлердің орындаушылық деңгейін анықтау.

Бұл шығармашылық емтиханда талапкер өз бетінше дайындалған:

1. Ән орындау, музыкалық аспапта ойнау, би билеу;

2. Музыкалық қабілетін тексеру.

1. Егер талапкер өзінің вокалдық және аспаптық орындаушылық шеберлігін көрсеткісі келген жағдайда, ол бір әнді (аспаппен

немесе аспапсыз) және шығармасын аспаппен орындауға болады.

Арнайы музыкалық білімі бар талапкерлер (Балалар музыка мектебі, орта арнайы оқу орыны (колледж)) бір вокалдық шығарманы (ән, романс), сондай-ақ музыкалық аспапта бір туынды орындауы тиіс.

2. Тексеруші алақанымен 3-4 метроритмикалық ырғақты орындайды. Талапкер оларды тыңдап, қайталауы тиіс.
3. Музыкалық - есту қабілетін анықтау:
 - а) тексеруші жеке дыбыстарды ойнайды. Талапкер, дыбысты тыңдап және оны қайталауы керек.
 - б) талапкер интервалдар мен үйлесімді аккордтарды көрмес үшін, фортепиано аспабына арқасымен бұрылады. Талапкер қанша дыбыс орындалғанын анықтау керек : бір, екі немесе үш дыбыс.
4. Музыкалық жадының болуы:
- тексеруші шағын әуен ойнайды, талапкер тыңдауы керек және оны дауыспен қайталауы керек.

Екінші шығармашылық емтихан «Ұйымдастыру-қойылым жұмысының негіздері»

Екінші шығармашылық емтихан сахналық қойылым немесе шығармашылық қиялдағы этюд орындау және т.б. қамтиды:

1. Монолог, диалогтар, көрініс көрсету.
2. Мәдени тыңғу жұмысының тарихы.

Талапкерлер белгілі ақындардың, жазушылардың өлеңдерін , монологтар, диалогтарын орындау. Және жалпы мәдениет, өнер саласының тарихынан әңгіме айту.

АРНАЙЫ ЖӘНЕ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТКЕ ҚОЙЫЛАТЫН НЕГІЗГІ ТАЛАПТАР

- орындалатын шығарманы дәл интонациялау;
- музыкалық аспаптарды шебер менгеру;
- шығарманы, монологты, диалогты орындау кезінде эмоциялық мәнерлілік;
- орындалатын шығармаларды түсіндірудің нақтылығы;
- айқын дикция.
- оқылатын мәтіндік өлеңдердің мағынасының тереңдігі
- музыкалық қабілеті
- музыкалық есту қабілеті, ырғақты сезімінің , музыкалды жадының болуы.
- дауыстық -диапазондық деректерді білу.

ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЖҰМЫСТАРДЫҢ НӘТИЖЕЛЕРІН БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ

Жалпы білім туралы құжаттары бар түсушілерге арналған шығармашылық емтихандар орта (орта жалпы) немесе техникалық және кәсіптік, 45 баллдық жүйе бойынша бағаланады.

Бірінші шығармашылық емтихан «Орындаушылық шеберлігі»

45-50 ұпай орындаушылық шеберлігі, әртістік, сенімділік, музыкалық, шығармаларды мәнерлеп орындау.

40-44 ұпай - шығарманың мәтінін жатқа білу, нюанстар, штрихтар, динамикалық ренктер, жұмысты қарқынды, барлығын орындау.

31-39 балл - шығарма мәтінін нашар білу және немқұрайлы орындау.

30 балл және одан төмен - шығарма мәтінін білмеу және музыкалық қабілеттерінің болмауы.

Екінші шығармашылық емтихан
«Ұйымдастыру-қойылым жұмысының негіздері»

45-50 ұпай-талапкер талап қойылған тапсырмаларды яғни өлең, монолог, диалогтардың дыбыстарын таза интонациялауды; бірінші оқудан бастап тапсырманы мінсіз есте сақтайды және оқылған өлеңдерді нақты орындайды.

40-44 балл оқылған өлеңдерден шағын кателесулер рұқсат етіледі,

кайталанғаннан кейін қайталанатын эмоциялық жанрлық жекелеген кателіктер рұқсат етіледі интонациялық фрагменттерді (нақты) қайта оқу; анықтау дыбыстарын 1-2 қайталап оқылғаннан кейін дұрыс болуы керек.

31-39-оқылған өлең немесе диалог, монолог кезінде елеулі кателіктер жол берілсе, өлең жолдарын бірнеше рет қайталау қажет етсе, интонациялық, эмоциялық (нақты), есте сақтау проблемалары болып, бірнеше рет қайталауды талап етсе оны қайта оқу үшін: "шамамен" дәл нақты оқу дұрыс саны кателермен анықталады.

30 балл және одан төмен - талапкер тапсырманы орындай алмайды,

есте сақтауы нашар, интонациялық, эмоцияның жоқтығы, бірнеше рет орындағаннан кейін де дыбыстардың анық, нақты санын анықтай алмауы.

Туыстас мамандықтарға оқуға түсушілерге арналған шығармашылық емтихан қысқартылған білім беру бағдарламалары бойынша білім беру бағдарламалары жеделдетілген оқу мерзімімен 20 балдық жүйе бойынша бағаланады.

Негізгі әдебиеттер

1. Ысқақов Б., Жайымов А., С. Бүркітов. Домбыра үйрену мектебі – Алматы: Өнер, 1993ж.
2. Оразалиева М.А. Музыка хрестоматиясы : 5-7 жастағы балаларға арналған / М. А. Оразалиева. - Алматы : Аруна Ltd, 2013. - 84 бет
3. Даналық әліппесі: Бесік жыры : 3-бөлім. Оқу-тәрбие кешені / Жобаның авторы: Н.Құдайбергенұлы; Құраст.: Б.Игенбаева. - Астана : КАМ-Медиапринт, 2014. - 50 бет
4. Даналық әліппесі: Домбыра күйі : 2-бөлім. Оқу-тәрбие кешені / Жоба авторы: Н.Құдайбергенұлы; Құраст.: Б. Игенбаева. - Астана : КАМ-Медиапринт, 2014. - 112 бет
5. Музыка : Жалпы білім беретін 11 жылдық мектептің 2-сыныбына арн. оқулық / Ә.Рахметова, Г.М.Баймұханова, Г.Т.Досмағамбетова және т. б. - Алматы : Алматы кітап баспасы, 2015. - 128 бет : суретті
6. Музыка : Учебник для 2 класса 11-летней общеобразовательной школы / Ж.З.Абикеш, Т.Б.Плешакова, М.А.Мухина и др. - Алматы : Алматыкітап баспасы, 2015. - 152 с
7. Музыка : Учебник для учаш. 3 класса 11-летней общеоб. школы / Ж.З.Абикеш, Т.Б.Плешакова, М.А.Мухина и др. - Алматы : Алматы кітап баспасы, 2015. - 168 с.:ил.

ҚОСЫМША ӘДЕБИЕТТЕР

1. Рахметова Ә. Музыка : Жалпы білім беретін 11 жылдық мектептің 3-сыныбына арн. оқулық / Ә. Рахметова, А. Ұ. Маханязова, Г. Т. Досмағамбетова. - Алматы : Алматыкітап баспасы, 2015. - 144 бет : суретті
2. Уразалиева М.А. Музыка : Жалпы білім беретін мектептің 1-сыныбына арн. оқулық / М. А. Уразалиева. - 2-ші бас., өнд. - Алматы : Алматыкітап баспасы, 2015. - 88 бет : суретті
3. Адамқұлов Н.М. Музыкалық аспаптар жасау технологиясы : Оқулық / Н. М. Адамқұлов. - Алматы : Отан, 2016. - 120 бет
4. Адамқұлов Н.М. Қос мойынды қоссаздың технологиясы : Оқулық / Н. М. Адамқұлов. - Алматы : Отан, 2016. - 95 бет
5. Адамқұлов Н.М. Ұлттық музыкалық аспаптар дайындау технологиясы : Оқу құралы. 1-бөлім / Н. М. Адамқұлов. - Алматы : Отан, 2016. - 331 бет
6. Спанов О. Домбыра уйренейік : Оқу куралы / О. Спанов. - Алматы : Эуен, 2000. - 76 бет

Интернет ресурстар:

1. <https://www.roland.com/ru/>
2. <https://adyrna.kz/ru>
3. <http://afishaday.kz/>
4. <http://kobyzbook.kz/>
3. <http://go.mail.ru/redirect>
4. <https://ru.wikipedia.org/wiki>
5. <https://music.yandex.kz>
6. <http://go.mail.ru/redirect>
7. <https://ru.wikipedia.org/wiki>
8. <https://music.yandex.kz>